

ΣΥΜΠΤΥΞΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΜΕΤΟΧΕΣ

α) Οι δευτερεύουσες αναφορικές προτάσεις μετατρέπονται σε αναφορικές μετοχές συνημμένες στον όρο που προσδιορίζουν

β) Οι δευτερεύουσες επιρρηματικές προτάσεις (χρονικές, αιτιολογικές, υποθετικές, εναντιωματικές) μετατρέπονται σε αντίστοιχες επιρρηματικές μετοχές (χρονικές, αιτιολογικές, υποθετικές, εναντιωματικές).

γ) Οι δευτερεύουσες υποθετικές παραβολικές προτάσεις μετατρέπονται σε αιτιολογικές μετοχές με υποκειμενική αιτιολογία.

ΧΡΟΝΟΣ ΡΗΜΑΤΟΣ

Το ρήμα της δευτερεύουσας πρότασης μετατρέπεται σε ρήμα της ίδιας χρονικής βαθμίδας, δηλαδή:

Ενεστώτας ή Παρατατικός σε Μτχ Ενεστώτα
Παρακείμενος ή Υπερσυντέλικος σε Μτχ Παρακειμένου
Μέλλοντας σε Μτχ Μέλλοντα

ΣΥΝΗΜΜΕΝΗ Ή ΑΠΟΛΥΤΗ;

Το αν η μετοχή που θα προκύψει θα είναι συνημμένη ή απόλυτη, εξαρτάται από το υποκείμενο της πρότασης που θα συμπτυχθεί.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΣΥΝΗΜΜΕΝΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ

(υποκ.ρήμ.)

(υποκ.ρήμ.)

Nisi filium (**ego**) haberem, libera in libera patria (**ego**) mortua essem.

(συν.υποκ.ρημ.)

Non **habens** filium, libera in libera patria (ego) mortua essem.

Η υποθετική πρόταση «nisi filium haberem» αντικαθίσταται από υποθετική μετοχή (habens), συνημμένη στο υποκείμενο της πρότασης, αφού το υποκείμενο της υποθετικής πρότασης είναι ίδιο με το υποκείμενο της κύριας (ego).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΑΠΟΛΥΤΗΣ

(υποκ.ρήμ.)

(υποκ.ρήμ.)

Et si **Asia** habet suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare (**nos**) debemus.

(υποκ.μτχ) (αφ.απόλ.)

(υποκ.ρήμ.)

Et **Asia habente** suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare (nos) debemus.

Η υποθετική πρόταση «si Asia habet ... luxuriae» μετατράπηκε σε αφαιρετική απόλυτη υποθετική μετοχή, αφού το υποκείμενο της δευτερεύουσας πρότασης (Asia) δεν έχει σχέση με κάποιον όρο της πρότασης εξάρτησης.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Όταν το ρήμα της δευτερεύουσας πρότασης είναι χρόνου Παρακειμένου, τότε θα γίνει μετατροπή σε παθητική σύνταξη, αφού η μετοχή Παρακειμένου έχει παθητική σημασία (τα αποθετικά έχουν ενεργητική σημασία). Αν το υποκείμενο της μετοχής, το οποίο θα προκύψει κατά τη σύμπτυξη, δεν έχει σχέση με κάποιον όρο της πρότασης, τότε η μετοχή - και φυσικά το υποκείμενό της - θα τεθούν σε αφαιρετική.

Αν το ποιητικό αίτιο της μετοχής είναι ίδιο με το υποκείμενο του ρήματος εξάρτησης, τότε παραλείπεται κι έχουμε ιδιάζουσα αφαιρετική απόλυτη.

(αντ.ρημ.) (υποκ.ρημ.)

π.χ Cum ante vestibulum **dona (praedones)** posuissent, domum reverterunt.

(υποκ.ρημ.) (αφ.απόλ.ιδιάζ.)

Praedones **donis positis** ante vestibulum domum reverterunt

ΣΥΜΠΤΥΞΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΕ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΑ

α) Οι δευτερεύουσες τελικές και συμπερασματικές προτάσεις μετατρέπονται σε απαρέμφατο του σκοπού ή του αποτελέσματος

π.χ Ea victores ferociores impotentioresque reddit, ut necessitate esse cogantur.
Ea victores ferociores impotentioresque reddit necessitate esse cogi.

β) Οι δευτερεύουσες βουλευτικές και ενδοιαστικές προτάσεις μετατρέπονται σε τελικό απαρέμφατο (πάντοτε χρόνου Ενεστώτα).

π.χ Gallus, periculum veritus, constituit ut tragulam mitteret.
Gallus, periculum veritus, constituit tragulam mittere.

